

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: REMVIKO k.s.**, se sídlem Muchova 240/6, Praha 6, *zastoupeného Mgr. Filipem Toulem, advokátem se sídlem Lannova 16/13, České Budějovice*, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **3. 12. 2015**, čj. DSH/12732/15, sp. zn. ZN/2309/DSH/15,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Žalobce byl shledán odpovědným za správní delikt podle § 42b odst. 1 písm. r) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „*zákon o pozemních komunikacích*“], neboť jako provozovatel vozidla provozoval dne 8. 10. 2014 v době kolem 15.15 hod. na silnici č. 199 v obci Nová Hospoda ve směru jízdy na obec Stříbro nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra T 815, reg. zn. ..., které při kontrolním vážení překročilo největší povolenou hmotnost o 14,55 t, po odečtu povolené tolerance o 13,036 t, a tím překročilo limitní hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem, uvedené v § 15 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o

technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „vyhláška č. 341/2002 Sb.“], protože největší povolená hmotnost silničních vozidel nesmí překročit u motorových vozidel se čtyřmi a více nápravami 32,00 t, přičemž při kontrole byla zjištěna hmotnost 46,55 t (bez odečtu povolené tolerance). Vozidlo bylo naloženo horkým asfaltem. Dále došlo k překročení největší povolené hmotnosti na dvojnápravu č. 3 a 4 o 11,60 t, po odečtu povolené tolerance o 10,620 t. Tím byly překročeny limitní hodnoty stanovené v § 15 odst. 1 písm. c) bodu 4 vyhlášky č. 341/2002 Sb., protože maximální zatížení na dvojnápravu nesmí překročit 19,00 t, přičemž okamžitá hmotnost na dvojnápravu č. 3 a 4 byla 30,60 t (bez odečtu na povolené tolerance).

Za spáchání tohoto správního deliktu byla provozovateli vozidla uložena podle § 42b odst. 6 písm. a) a v souladu s § 43 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích pokuta ve výši 98.000,- Kč a podle § 79 odst. 5 správního řádu a v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč [rozhodnutí Městského úřadu Tachov ze dne 22. 9. 2015, čj. 9219/2014-ODSH/TC-9, ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 3. 12. 2015, čj. DSH/12732/15, sp. zn. ZN/2309/DSH/15].

II. Žalobní body

Odvolací správní orgán ve svém rozhodnutí uvádí, že žalobce se těžko může z protiprávního jednání vyvinut důvody, které v rámci řízení uvedl, neboť žalobce dovolil (strpěl), respektive umožnil (provozoval vozidlo), aby bylo v rozporu na pozemních komunikacích užito vozidla, jehož naměřené hodnoty překročí hodnoty povolené zvláštním právním předpisem. Žalovaný má tedy za to, že žalobce nepředložil jediný relevantní argument, na jehož základě by bylo možno zpravidla dojít k závěru, že odvolatel vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno od něj požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání dále zdůraznil, že žalobce je osobou s příslušnou odbornou způsobilostí (dopravce v silniční dopravě) a že právní odpovědnost žalobce je bezprostředně spjata s výkonem podnikatelské činnosti v oblasti silniční dopravy.

K tomu žalobce uvádí, že dle jeho přesvědčení se žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání nevypořádal se všemi námitkami žalobce, zejména s tou námitkou, že ačkoliv je žalobce formálně zapsán jako provozovatel předmětného vozidla, je žalobce pouze jeho vlastníkem a vozidlo provozuje společnost ROBSTAV stavby k.s. Žalobce toto své tvrzení také prokázal předložením nájemní smlouvy. K této skutečnosti se ovšem v rozhodnutí o odvolání žalovaný nijak nevyjadřuje, tudíž se s touto námitkou nijak nevypořádal a rozhodnutí žalovaného je tak dle přesvědčení žalobce nepřezkoumatelné.

Zároveň není pravdou, že, jak uvádí žalovaný na str. 7 svého rozhodnutí o odvolání, by byl žalobce podnikatelsky činný v oboru silniční dopravy. Žalobce přikládá výpis z živnostenského rejstříku, ze kterého je patrné, že v oboru silniční dopravy nad 3,5 t nepodniká a tudíž je dle přesvědčení žalobce v tomto ohledu závěr žalovaného lichý.

Žalobce dle svého přesvědčení skutečně udělal vše pro to, aby k přetížení předmětného vozidla nedošlo. Jako pronajímatel předmětného vozidla zavázal nájemce, tedy společnost ROBSTAV stavby k.s., k tomu, aby udělal všechna opatření k tomu, aby nebyla

pronajatá vozidla přetěžována, přičemž společnost ROBSTAV stavby k.s. své řidiče a zejména tedy pana A.N. řádně proškolila z této problematiky. Žalobce neví, jaký jiný způsob, respektive jaká jiná opatření měl zvolit k tomu, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo, a žádná taková opatření ve svém rozhodnutí odvolání nezmiňuje ani žalovaný.

Žalobce zdůrazňuje, že ačkoliv existuje liberační důvod, tento nalézací správní orgán zcela přehlédl a vůbec se s ním nevypořádal a přes námitky, které v tomto ohledu měl žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, se s jeho liberačními námitkami zcela nevypořádal ani žalovaný.

III. Vyjádření žalovaného správního orgánu

Krajský úřad Plzeňského kraje se k žalobě písemně vyjádřil tak, že správní orgán I. instance se v rozhodnutí ze dne 22. 9. 2015, čj. 9219/2014-ODSH/TC-9, dostatečně vypořádal s důvody, na které se žalobce jako na možné liberační důvody (§ 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích) odvolává ve vztahu ke skutkové podstatě správního deliktu uvedené v § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích. Správní orgány dospěly v řízení k závěru, že důvody, které žalobce v rámci řízení uváděl na svou obhajobu a na jejichž podkladě by neměl za správní delikt odpovídat, nelze v žádném případě považovat za vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby žalobce zabránil porušení právní povinnosti.

Žalobce namítá, že za spáchaný správní delikt není zodpovědný, neboť v inkriminované době nebyl provozovatelem předmětného vozidla on, nýbrž společnost ROBSTAV stavby k.s., která provozovala v této době vozidlo na základě nájemní smlouvy ze dne 3. 1. 2014 o pronájmu vozidel uvedených v příloze této smlouvy. Tato příloha nebyla předložena jako důkaz. Jelikož společnost ROBSTAV stavby k.s. byla zmocněna k provozování pronajatého vozidla, má žalobce za to, že je za spáchaný správní delikt odpovědná. Tuto domněnku žalobce opírá o obsah nájemní smlouvy, kde je uvedeno: „*že společnost ROBSTAV stavby k.s. se zavazuje, že bude předmětné nákladní vozidlo užívat v souladu s právními předpisy a že zajistí, aby zejména bylo vozidlo udržováno v provozuschopném stavu a že nebude přetěžováno*“.

S tímto žalovaný zásadně nesouhlasí, neboť žalobce si nesprávně vykládá definici pojmu „provozovatel vozidla“. Pokud zákon o pozemních komunikacích užívá pojmu provozovatel vozidla, je nutno tento pojem chápat a použít ve smyslu obsahu zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), který řeší registr silničních vozidel a zápisy do tohoto registru. Provozovatelem vozidla podle zákona o podmínkách provozu i podle zákona o pozemních komunikacích tak není ten, kdo vozidlo reálně provozuje, ale ten, kdo je zapsán podle § 4 odst. 4 zákona o podmínkách provozu v registru silničních vozidel jako vlastník, resp. provozovatel předmětného vozidla, což je v projednávané věci žalobce. Toto lze ověřit a je také správním orgánem doloženo ve formě dokladu „osvědčení o registraci vozidla, část I.“, kde je žalobce v části C.4 uveden ne jenom jako vlastník vozidla, ale zároveň i jako provozovatel vozidla: „*PROVOZOVATEL JE VLASTNÍKEM VOZIDLA: ANO*“. Pokud bude zákon o pozemních komunikacích užívat pojmu „provozovatel vozidla“, je tento pojem nutno chápat ve smyslu obsahu zákona o

podmínkách provozu, protože jinak by se mohla ustanovení (ohledně provozovatele vozidla a registru silničních vozidel vůbec) stát prakticky neaplikovatelnými. V podobném duchu je koncipováno postavení provozovatele vozidla podle zákona o silničním provozu [§ 2 písm. b)]. K obdobnému závěru se kloní i soudní judikatura, např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 25. 10. 2013, čj. 59A 6/2013-46.

Žalobce se tedy nemůže vyvinít s poukazem na to, že v rozhodné době vozidlo pronajal a tudíž neprovozoval. Do úvahy v takovém případě přichází ochrana žalobou o náhradu škody vůči nájemci vozidla v občanskoprávním soudním řízení. Jinými slovy řečeno, smluvní vztah založený na výše uváděné nájemní smlouvě je ryze soukromoprávním vztahem dvou subjektů, kteří jednotlivá práva a povinnosti z něj vyplývající musejí vyřešit pouze mezi sebou. Z hlediska zákonné odpovědnosti provozovatele vozidla je situace nesporná a existence nájemní smlouvy na ni nemůže mít žádný vliv.

Předestřená argumentace žalobce tedy nemůže být akceptována. Na celou záležitost je nutné nahlížet nejen ke vztahu k žalobci a jeho právní odpovědnosti, ale především tak, že žalobce tím, že provozuje přetížená vozidla, bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, čemuž se zákonodárce snaží předejít tím, že mj. stanovil hmotnostní limity vozidel (jízdních souprav). K právě k uvedenému je nutné ještě doplnit, že přetížení jízdní soupravy nebylo v daném případě pouze zanedbatelné a jednalo se o přetížení nápravy a i o (podstatné) překročení největší povolené hmotnosti vozidla. Podle názoru žalovaného je argumentace žalobce uvedená v žalobě objektivně neobhajitelná.

IV. Posouzení věci krajským soudem

V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobce namítal, že se v daném případě jedná o zcela zřejmý excés jeho zaměstnance, který, ačkoliv byl poučen o tom, že nesmí překračovat největší povolenou hmotnost vozidla, takto učinil, přičemž mu byla jeho zaměstnavatelem udělena důtka a byla přijata opatření, aby se toto již neopakovalo. Obsah tohoto vyjádření nevzal správní orgán vůbec na vědomí, resp. s touto námitkou účastníka řízení se vůbec nevypořádal. Dle přesvědčení účastníka řízení je vzhledem k § 43 a vzhledem k jeho námitce zřejmé, že předmětné napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné právě z důvodu, že se v něm správní orgán nevypořádal s námitkou účastníka řízení, že učinil vše pro to, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo, a tudíž by za tento správní delikt dle jeho přesvědčení neměl odpovídat. K výše uvedenému žalobce v příloze tohoto odvolání zasílá čestné prohlášení pana A.N., řidiče předmětného nákladního vozidla, a dále záznam o jeho proškolení právě z této problematiky, které proběhlo dne 19. 9. 2014 a ve kterém byl upozorněn na povinnosti nevyjíždět s vozidlem přesahujícím nejvyšší povolenou hmotnost na pozemní komunikaci. Dále žalobce v příloze uvedeného odvolání zasílá smlouvu mezi společnostmi REMVIKO k.s. a společností ROBSTAV stavby k.s., kdy společnost REMVIKO k.s. pronajala předmětné vozidlo společnosti ROBSTAV stavby k.s. nájemní smlouvou, přičemž v této nájemní smlouvě je uvedeno, že společnost ROBSTAV stavby k.s. se zavazuje, že bude předmětné nákladní vozidlo užívat v souladu s právními předpisy a že zajistí, aby zejména bylo vozidlo udržováno v provozuschopném stavu a že nebude přetěžováno. Dle přesvědčení účastníka řízení tedy v dané věci jde skutečně o to, že účastník řízení učinil vše pro to, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo, když v daném případě se jedná zcela zřejmě o ojedinělý excés tohoto druhu a důtka udělená řidiči N. je výstrahou pro další

zaměstnance společnosti ROBSTAV stavby k.s., která má od společnosti REMVIKO k.s. vozidlo v pronájmu, aby k páčání tohoto protiprávního jednání v budoucnu nedocházelo. K výše uvedenému žalobce závěrem uvedl, že již samotné projednání tohoto správního deliktu ve správním řízení je pro účastníka řízení nanejvýš poučné a že se z toho náležitě poučil a že k dalšímu takovému správnímu deliktu v budoucnu nedojde.

V žalobě žalobce namítal, že předmětné vozidlo pouze vlastní, ale provozuje je společnost ROBSTAV stavby k.s.

Ve smyslu § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích se právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla provozuje vozidlo, jehož hmotnost převyšuje hodnoty stanovené podle zvláštního právního předpisu [= vyhláška č. 341/2002 Sb.].

K tomuto žalobnímu bodu soud konstatuje, že podanému odvolání rozumí tak, že odvolatel namítá, že má být zproštěn odpovědnosti za předmětný správní delikt z důvodu, že učinil vše pro to, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo, nikoli z důvodu, že odpovědným nemá být vlastník vozidla, nýbrž jeho nájemce. V případě, že by uplatňoval druhý z těchto důvodů, sotva by žalobce ujišťoval správní orgán o tom, že již samotné projednání tohoto správního deliktu je pro něj nanejvýš poučné a že se z toho náležitě poučil a že k dalšímu takovému správnímu deliktu v budoucnu nedojde. Jelikož v odvolání nebylo namítáno, že v daném případě není za správní delikt odpovědný vlastník vozidla, nýbrž jeho nájemce, odvolací správní orgán nepochybil, jestliže se s takto neuplatněným odvolacím důvodem explicitně nevyrovnal, a své rozhodnutí tudíž v tomto ohledu žádnou nepřezkoumatelností nezatížil. Na str. 7 žalobou napadeného rozhodnutí odvolací správní orgán uvádí, že „tato právní zodpovědnost je bezprostředně spjata s výkonem podnikatelské činnosti v oblasti silniční dopravy“, nikoli, jak namítá žalobce, že by žalobce byl podnikatelsky činný v oboru silniční dopravy.

K věci samé třeba uvést, že k pojmu „provozovatel vozidla“ se, jak to správně zmiňuje žalovaný, soudní praxe vyjádřila takto: „*Pojem „provozovatel vozidla“ v § 42b zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, který sám definici tohoto pojmu neobsahuje, je třeba vykládat v souladu s § 2 odst. 16 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Provozovatelem vozidla tak není ten, kdo vozidlo reálně provozuje, ale ten, kdo je zapsán podle § 4 odst. 4 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích v registru silničních vozidel jako vlastník, resp. provozovatel předmětného vozidla.*“ (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 25. 10. 2013, čj. 59A 6/2013-46). Zdejší soud se s tímto názorem ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na úplné znění odůvodnění uvedeného rozsudku.

V žalobě žalobce dále namítal, že skutečně udělal vše pro to, aby k přetížení předmětného vozidla nedošlo.

Podle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

K tomu se odvolací správní orgán na str. 6 - 7 žalobou napadeného rozhodnutí vyslovil tak, že odvolatel neuvedl, jaké konkrétní úsilí vynaložil, aby v daném případě zabránil protiprávnímu jednání. Odvolatel se z protiprávního jednání těžko může vyvinut důvody, které v rámci řízení uvedl, a to tím, když za vrchol svého úsilí pokládá předložení „listinného důkazu, dokladu (v kopii) školení řidiče, zápis z vnitropodnikového školení zaměstnanců ze dne 19. 9. 2014. Odvolatel v zápisu o školení neuvedl, o jaké školení se jedná, ale pokud odvolatel měl na mysli pravidelné každoroční proškolení profesní způsobilosti, tak pravidelné školení řidičů z povolání podle zákona č. 247/2000 Sb. je jejich zákonnou povinností proto, aby vůbec mohli profesi řidiče z povolání vykonávat (viz § 46 zákona č. 247/2000 Sb.). Odvolatel se tedy těžko může vyvinut z odpovědnosti pouze odkazem na pravidelné školení řidičů, kterým se řidiči z povolání musí ze zákona pravidelně podrobovat. Provozovatel vozidla musí zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz § 10 odst. 3 zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů). Odvolací správní orgán je názoru, že odvolatele stíhá objektivní odpovědnost za předmětné protiprávní jednání, neboť odvolatel dovolil (strpěl), resp. umožnil (provozoval vozidlo), aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidla, jehož naměřené hodnoty překračují hodnoty povolené zvláštním právním předpisem. Odvolatel nepředložil jediný relevantní argument, na jehož základě by bylo možno spravedlivě dojít k závěru, že odvolatel vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno od něj požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

K tomuto žalobnímu bodu soud konstatuje, že řidič vozidla A.N. prohlásil, že *více nákladu naložil ze své vůle z důvodu, že dne 8. 10. 2014 potřeboval skončit v práci dříve* (viz čestné prohlášení ze dne 5. 10. 2015). V daném případě byla – po odečtení povolené tolerance – největší povolená hmotnost motorového vozidla překročena o 13.036 kg, tj. o 40,74 %, a největší povolená hmotnost na dvojnápravu č. 3 a 4 překročena o 10.620 kg, tj. o 55,89 %. V řízení před správními orgány žalobce namítal zcela zřejmý exces svého zaměstnance. K odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně předložil zápis z vnitropodnikového školení zaměstnanců a čestné prohlášení A. N. ze dne 5. 10. 2015. Ze správního spisu není patrné, že by správním orgánům předložil také jím zmiňovanou nájemní smlouvu mezi společnostmi REMVIKO k.s. a ROBSTAV stavby k.s.

Právnícká osoba se odpovědnosti za správní delikt zproští, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila (§ 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích). Soud se ztotožňuje se správními orgány, že pouhé školení řidičů jako liberační důvod nepostačuje. Žalobce neví, jaká jiná opatření měl zvolit k tomu, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo. Je skutečností, že požadavek vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, je postaven značně vysoko. V přezkoumávané věci si pod ním soud představuje zejména nastavení adekvátních vlastních kontrolních mechanismů. Řidič vozidla si musí být vědom toho, že zatěžování vozidla je společností sledováno. Ohledně hmotnosti nákladu by měl buď on-line, anebo alespoň bez zbytečného odkladu společnosti předávat údaje a doklady o nakládce zboží, slovní a obrazové informace o přepravovaném nákladu a údaje a doklady o vykládce zboží. V době mobilních telefonů to není neřešitelný problém. Společnost ovšem musí být s to

obdržená data vyhodnocovat a v případě porušení povinnosti zasáhnout. Z vyjádření řidiče vozidla A.N. však není patrna sebemenší obava z postihu od společnosti za to, že jen pro to, že potřeboval skončit v práci dříve, naložil ze své vůle o tolik více horkého asfaltu, že došlo k více než čtyřicetiprocentnímu překročení největší povolené hmotnosti motorového vozidla a k více než pětadesátiprocentnímu překročení největší povolené hmotnosti na dvojnápravu č. 3 a 4. Za takovéto situace soud rozhodně nemůže přitakat žalobci v tom, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Jinak řečeno, ani podle názoru soudu žalobce v daném případě neprokázal existenci důvodu zproštění odpovědnosti za spáchaný správní delikt. Zbývá dodat, že u liberačních námitek žalobce koresponduje úroveň jejich vypořádání s kvalitou jejich formulace.

Vzhledem k uvedenému nepovažuje soud žalobní body za důvodné.

V. Celkový závěr a náklady řízení

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Jelikož na základě výše uvedené argumentace neshledal žalobu důvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji rozsudkem zamítl.

Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání.

Úspěšný žalovaný správní orgán žádné náklady řízení neuplatnil, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 31. ledna 2017

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: Kovářiková